

ARABAKO OSASUN-ARLOKO PROFESIONALEI COVID-19 DETEKZIO-TESTA EGITEKO PROIEKTUAREN BILAKAERA

Vitoria-Gasteiz, 2020ko apirilaren 30a

Lankide horiek:

Gutun honen helburua da jakinaraztea nola doan Covid-19 detektatzeko proiektua AC totalak eta PCR detektatzeko testen bidez, ikuspuntu kliniko eta epidemiologikotik beharrezkoa denean, eta zer urrats emango ditugun Araba ESiko 5.985 profesional sanitarioen eta ez-sanitarioen egoera immunitarioa ezagutzeko, bai eta gurekin lan egiten duten pertsona guztiena ere, hala nola larrialdi-zerbitzuena. Larrialdietako Garraio Sanitarioaren Sarearekin, azpikontrataturako garbiketarekin, segurtasun-zaintzaileekin, kafetegiarekin, etab.

Baita, dakizuenetz, aldi berean Arabako Osasun Mentaleko Sareari, Arabako Errioxako ESiri, egoitza soziosanitarioei eta gainerako erakundeei laguntza ematen ari gara.

Lehenik eta behin, gutun honen hartzaile guztien jarrera eredugarria eskertu nahi dut, izan duten inplikazio eta konpromisoagatik, 15 egun baino gutxiagoan Araba ESik oso beharrezkoa den proiektu hau amaitu dezan.

Goraipagarria izan da zuen guztien jokabidea. Langile klinikoak eta erauzketa-ekipoen eskuragarritasuna dituzten Zerbitzu/Unitate/LMAUetako lagin-hartzeak deszentralizatzeko hartutako erabakiak, eta AUOn (KKKK), halakorik ez zuten gainerako zerbitzu eta unitateetarako 3 erauzketa-ekipoetan zentralizatutakoak, hain ondo eta hain azkar egiteko egokiak direla frogatu da.

Zehatz-mehatz argitu nahi dut Araba ESIn erabilitako testen espezifikotasuna, behar bezala identifikatutako pertsona osasuntsuen proportzioa neurtzen duena,% 99,57 dela, eta sentsibiltatea, behar bezala identifikatutako gaixoen proportzioa neurtzen duena,% 86,43.

Sei egunetan proba egin zaien 1.857 profesionalen lehen emaitzak honako hauek izan dira: horietatik 1.667tan Ac-ren detekzio goiztiarreko testaren emaitza negatiboa izan da, hau da,% 89,76, eta 190etan positiboa, hau da,% 10,24.

190 horietatik, 114 PCRa egiteko edo emaitzak jakiteko zain daude, eta dagoeneko PCRa egin zaien eta emaitzak ditugun 76 horietatik 72 negatiboak dira (posible da iragandako eta sendatutako infekzioa, pertsona sintomarik gabe badago, eta sintomak hasi zirenetik > 14 egun igaro dira), eta 4 positiboak dira (infekzioaren fase aktiboan edo fase goiztiarrean daude).

Hau da, infektatutako sintomarik gabeko profesionalen ehunekoa oso txikia da, % 0,23koa.

Hala ere, bigarren faseari ekingo diogu orain, **Covid-19 pazienteei arreta zuzena ematearekin lotutako arlo sentikorretan lan egin duten profesionalentzat.**

Eta horrela izango da Osakidetzako Prebentzioko Oinarrizko Unitateen azken gomendioak jarraituko ditugulako, kontuan hartuta, gainera, atzo, apirilaren 29an, Araba ESlri jakinarazi zitzaiola Osasun Ministerioak Garry Galaxy maskarek buruz bidalitako osasun-alertaren ondoren, Osakidetzatik maskara erabilgarrien *stock*aren ezaugarri teknikoen baliozkotzea berrikusteko prozesu bat egin zela, jakinarazpen-erakunde ofizialekin.

Horrekin, FFP2 eta FFP3 babes-ekipamenduetan erabiltzen diren maskaren kalitatea bermatu nahi zen; Osakidetzako erakundeen artean banatu dira, eta, haien izaera dela-eta, ziurrenik Covid-19 eremuetan erabili dira.

Prozesu horren emaitzak agerian utzi du zenbait maskarak FFP2 maskaretarako eskatzen diren estandarrak baino iragazteko ahalmen txikiagoa izan dezaketela. Maskara horiek, berrikusi eta aztertu ondoren, ez dira erabili behar Covid-19ko pazienteak dauden lekuetan; beraz, berehala eta kautelazko neurri bermatzaile gisa, kendu egin dira.

Eta egoera hori talde horiek bidali zaizkien ziurtapen-zentroek emandako emaitzetan baieztatuko balitz ere, eta aerosolik gabeko Covid-19 pazienteei arreta emateko protokoloak dioenez, estalita jarraituko luke maskara hori erabiltzean, profesionalen segurtasuna eta haren erabilerak izan duen eragina bermatzeko helburuarekin, haien osasuna zorrotz zainduko da, eta proposatzen da **Covid (+) pazienteei arreta emateko ekipo hori erabili dutenei jarraipena egitea**, jarduteko jarraibidearen arabera:

1. Zaintza aktiboa, bataren eta bestearen artean 7 eguneko tartean 2 PCR eginez.
2. Prebentzioko Oinarrizko Unitateak profesional horiei egingo die ebaluazio diagnostikoa, anamnesiari eta balorazioari buruzko galdetegi labur baten bidez. Bertan, honako hauek hartuko dira kontuan: filiazioa, kategoria, lanpostua, arrisku handiko zereginak, hala nola intubazioa eta/edo aerosolak sortzea, eta maskaraz gain beste babes osagarri bat ere erabili den, hala nola maskara kirurgikoa edo aurpegia babesteko pantaila.

Garrantzitsua da kontuan hartzea PCR bat edo bi egingo zaizkien ia pertsona guztiek negatibo eman diotela Ac-ri, eta horrek esan nahi du klinikarik gabe ez dutela infekziorik, eta klinikarekin, 7 egun geroago errepikatzean, balizko negatibo faltsu bat argituko litzatekeela.

Prozedura honetatik kanpo geratuko dira PCR proba horiek egin zaizkien pertsona guztiak, 1. egunean eska daitekeen PCR probarekin parekatu daitezkeela ziurtatzeko, eta 7. egunekoaren pareko bigarren PCR bakarrik egingo da.

PCR probetako batek emaitza bat (+) emango balu, kasua Covid (+) gisa tratatuko litzateke.

1. eguneko PCR probaren emaitza (-) bada, 7. egunean beste proba bat egiteko deituko zaio pertsona horri, eta egun horretara arte sintomen zaintza pasiboa egin beharko du, eta klinika aurkezten badu, berehala jarri harremanetan Araba ESIko POUrekin.

PCR probek emaitza negatiboa ematen badute, ez da beste probarik egingo gorabehera horrengatik, eta zaintza pasiboa egin beharko du 14. egunera arte (hau da, sintomak agertzen badira, lehen probatik 14. egunera arte jakinaraziko dio POUri).

Bakar-bakarrik arrisku-taldeari jakinaraziko zaio Covid-19 pazienteak artatu dituelako, eta PCRa edo PCRak noiz egingo zaizkien jakinaraziko zaio. Aca detektatzeko testean gertatu den bezala, 15 egun baino gutxiagoko epea izango da langile guztientzat. Horretarako, beren unitatean egiten direnei, buruei eta dagozkien arduradunei jakinaraziko diete. Bestalde, Osasun Kudeaketako Unitatea-Zitaziotik telefonoz deituko zaie AUO KKKKn lagin orofaringeo/nasofaringeo hartzen dutenei, dela kanpoko etxolan, dela -1 solairuan, horretarako prestatutako 18. aretoan.

Agur bero bat eta nire eskerrik beroena.

Jesus Larrañaga Garitano
Araba ESIko Zuzendari kudeatzailea